

Kalendarz dnia

29
CZERWCA

SRODA

Piotra i Pawła, św. Apostołów.
Słowiański: Dale-
bora.
Słońca wsch. 3.16,
zach. 20.1.
Księżyc: wsch.
5.26, zach. 20.47.

KRONIKA HISTORYCZNA:

67 Ukrzyżowanie głową na dół
pierwszego biskupa rzymskiego, a-
postoła Szymona Piotra, założyciela
kościół.

1470 Władysława Jagiełły królem Wę-
gier

PRZYSŁOWIA LUDOWE:

Jeżeli św. Piotr ze św. Pawłem płaczą
to przez tydzień ludzie słońca nie
zobaczą.

CIEKAWY WIADOMOŚCI:

Fortepian skonstruował Bartolo Cri-
stofori w 1711 roku.

RADY PRAKTYCZNE:

Bielizna, która ma być dłuższy czas
przechowywana bez użytku, nie powinna
być po praniu krochmalona i prasowa-
wana.

AFORYZMY:

Wielu ludzi stara się we własnym
mniemaniu obniżyć wartość jakiegoś
zgubionego przedmiotu, aby łatwiej tę
stratę przeboleć.

Wykopane kości

W czasie rozkopywania skar-
py nad Wisłą koło Bielan robot-
nicy wykopalili kości ludzkie o-
raz dwie czaszki. Kości praw-
dopodobnie dawno przebywały
w ziemi, ponieważ były zmur-
szone.

Policja wszczęła dochodzenie.

Zaciekle walki w Hiszpanii

Powolny marsz wojsk gen. Franco

SALAMANKA. Komunikat
wielkiej kwatery gen. Franco
donosi: Na froncie Castellon
obsadziliśmy stanowiska położo-
ne na wschód od miejscowości
Artana i na południe - zachód
od wsi Bechi. Kawaleria posu-
wa się również w tym kierun-
ku i znajduje się obecnie w odle-

głości 2 km. od wsi Artana.

Na odcinku Alcora obsadzi-
liśmy szereg nowych stanowisk
m. inn. zachodnie wzgórza Ara-
ya.

Komunikat w zakończeniu
stwierdza, że wiadomości poda-
ne przez sztab nieprzyjacielski,
a dotyczące rzekomych sukces-

sów wojsk rządowych i zdoby-
ciu ważnych pozycji na wzgó-
rzach, wsiach i wybrzeżu, doty-
czą miejscowości, które nigdy
nie były dotąd obsadzone przez
wojska gen. Franco, a rozpowa-
szając je strona nieprzyja-
cielska pragnie dodać otuchy
swym rozbitym oddziałom.

Narady premiera Hodży

Z przedstawicielami mniejszości narodowych

PRAGA. Premier Hodža
przyjął w poniedziałek w godzi-
nach po południowych posła
francuskiego de Lacroix w ce-
lu omówienia z nim położenia
międzynarodowego w związku
z zagadnieniami polityki cze-
chosłowackiej.

We wtorek, jak donosi „Bo-
hemia“, odbędzie się posiedze-
nie ścisłego komitetu mini-
strów, którego obrady mogą być
punktem wyjścia do dalszych
rozmów z delegacją Niemców
sudeckich jeszcze w bieżącym
tygodniu. W środę odbędzie się
narady z przedstawicielami zje-
dnoczonej opozycji węgierskiej,
w imieniu której występują hr.
Esterhazy, Jaross i dr. Szülle.

W czwartek premier Hodža
przyjmuje przedstawicieli ludno-
ści węgierskiej z Rusi Przykar-

packiej z posłem dr. Kolathem i
senatorem Hokky na czele. De-
legacja ta wręczy premierowi
memoriał zawierający postulaty
ludności węgierskiej w ramach

ewentualnej autonomii Rusi
Przykarpackiej.

Również w bieżącym tygod-
niu premier Hodža przyjmie de-
legację Polaków.

W szalonym pędzie wpadł na drzewo samochód

Na szosie między Piaskiem a
Strzebinem w pow. lublinie-
kim wydarzyła się poważna ka-
tastrofa samochodowa.

Samochód Greutnera w szalo-
nym pędzie wpadł na drzewo,
rozbijając się doszczętnie. Z pod-
szcátków wydobyto kilka osób
ciężko rannych, z których nie-

jaki Robert Strzewiczek zmarł
w szpitalu wkrótce po katastro-
fie. Właściciela samochodu,
który nim kierował, podejrze-
wa się, że nie był całkiem trzeź-
wy.

Prokurator prowadzi śledz-
two.

Tragedia wykolejeńca

Zmarł z głodu nie mogąc znaleźć pracy

Na polach w Piekarach Ślą-
skich znaleziono zwłoki starsze-
go mężczyzny. Z dokumentów
dowiedziano się, że jest to nie-
jaki Franciszek Warzecha z
Tompkowic, pow. Będzin. Okaz-
ało się, po zbadaniu lekarskim,
że Warzecha zmarł z wycień-
czenia. Niedawno opuścił on
mury więzienia w Mysłowi-
cach, dłuższy czas poszukiwał
pracy lecz daremnie, gdyż kry-
minaliści nikt nie chciał dać
najskromniejszego zajęcia.

Warzecha popadł więc na

wolności w straszną nędzę, aż
wreszcie zmarł z głodu.

Wbił się na pal

Wstrząsająca śmierć chłopca

Z Tarnowa donoszą: Strasz-
ny wypadek przytrafił się w
Tuchowie, gdzie 16-letni T.
Ziemia w poszukiwaniu gniazd
ptasich wspiął się na wysoką
akację.

Nagle załamała się gałąź i lek-

komyślny chłopiec runął z ca-
łym impetem na ostro zakończo-
ne pale stojącego pod drzewem
plotu.

Nieszczęśliwy przebitý został
na wylot i w stanie groźnym
przewieziono go do szpitala.

Ostre tempo jazdy

przyczyną wielu wypadków w czasie raidu

Zacięta walka pomiędzy wszy-
stkimi, biorącymi udział w wiel-
kim raidzie zawodnikami w po-
łączeniu z panującą jeszcze u
nas, niestety, anarchią na szo-
sach, spowodowały cały szereg
nieszczęśliwych wypadków.

W dniu wczorajszym donosi-
liśmy o katastrofie niemieckiej
go kierowcy Klinga, obecnie zaś

podajemy następną „serię“ wy-
padków.

Samochód Wanderer Nr. 20,
prowadzony przez kierowcę
Frolewicza zabił we Lwowie
wieśniaka, który usiłował prze-
biec w ostatniej chwili przed pę-
dzącą maszyną.

Niemiecki kierowca mjr. Fa-
by najechał swym Mercedesem
Nr. 9 na kobietę, która ponie-
sła śmierć na miejscu. Tragicz-
ny wypadek miał miejsce w No-
wym Sączu.

Kilku zawodników wycofało
się z raidu. Po za Klingiem,
który rozbił swego Mercedesa
Nr. 12 pod Krasnymstawem, od-
padli: Wesely, na skutek spale-
nia hamulców, Łączkowski o-
raz Müller, na skutek uszkodze-
nia swej maszyny podczas zde-
nienia z taksówką w Warsza-
wie.

Mimo najprzeróżniejszych,
mnie lub więcej niebezpiecz-
nych przygód, zawodnicy jadą
dalej.

Poradnia życiowa Rolfa Nelsona

Nieszczęśliwa Lolka. Proszę pofa-
tygować się do mnie na bezpłatną
konferencję. Przyjmuję 3-7, Warsza-
wa, Zielna 4/6.

Preciosa 67. Ojca swego nie zoba-
czy Pani nigdy. Żyje w Ameryce za-
jęty i obarczony wieloma sprawami
O swojej rodzinie w Polsce zapo-
mniał już. Nie kochał swojej żony a
Pani matki. Wolał ucieczkę w nie-
znane aniżeli dalsze współżycie.

Pani jest nerwowa i nieopanowana.
w stosunku do swoich synów. Na-
dzieci wpływa to bardzo niekorzyst-
nie. Stają się również nerwowe. Sy-
tuacja materialna poprawiła się Pani
ostatnio i wyczuwam dalszą poprawę.
Wypoczynek przydałby się Pani ner-
wom bardzo.

Anielcia E. Z. O. Zamiast być do-
brą żoną dla swego męża, który
ciężko pracuje ośrodcie życie szuka
Pani romansów. Ostatnio widuje się
Pani z człowiekiem przez którego zła-
mała Pani wiarę mężowi. Złe Pani
uczyniła ponieważ ów Pan wcale Pa-
ni nie kocha, wykorzystuje jeno. Ka-
dę zaprzestać, nie pozwolić na dal-
sze zbliżenia.

Mąż, gdy się dowie, — a grozi to
Pani — wyrzuci Panią z domu, a
przyjacieli wtedy nie przyjmie, wobec
czego pozostanie Pani bez dachu nad
głową. Niebezpieczna gra. Przyjmu-
je obecnie od 3-7 w Warszawie, Ziel-
na 4/6.

Losowanie książeczek prem. P.K.O.

Dnia 27 czerwca 1938 r. odbyło się
w PKO drugie publiczne premiowa-
nie książeczek oszczędnościowych se-
rii V, grupy C.

W premiowaniu brały udział ksią-
żeczki, na które wniesiono wszystkie
wkładki za ubiegły kwartał w terminie
do dnia 31 maja 1938 r.

Premie po zł. 500 padły na Nr. Nr.
805.785, 828.645, 836.729, 840.715,
855.880.

Premie po zł. 250. — padły na Nr.
Nr.: 801.956, 802.867, 804.231, 804.833,
809.737, 812.095, 813.875, 819.578,
831.258, 831.751, 834.176, 835.155,
836.082, 838.626, 853.496, 853.546,
855.729, 861.459, 861.948, 862.725,
863.449, 865.583, 867.713, 868.327,
868.761.

Premie po zł. 100. — padły na Nr.
Nr.: 801.035, 801.094, 801.259, 801.530,
866.437, 866.579, 867.189.

Zamiana starych okularów na nowe!

Poco męczyć oczy porysowanymi,
nieodpowiednimi od dłuższego cza-
su szklami, gdy można je zamienić
tylko soboty na naukowo opra-
wane i dobierane darmo w Instytu-
cie Filtorex de Paris. Kredytowa 9

Okulary dwuogniskowe czynią oczy
młodymi, służą wdali i zbliżu jedno-
cześnie bez ich zamiany, zdejmowa-
nia, humorystycznego zsuwania na
czoło lub czubek nosa

*Latwe golenie
i zadowolienie*

DAJE
JEDWABISTY WKŁĘSY
SZLIF ZŁOTYCH NOŻYKÓW

Stop SUPER
ELASTIC

Na małej wokandzie...

Zajęcie za podatek czyli: „Tango Argentyńskie”

(A. E.) Popularny właściciel
szkoły tańca pan Michał Kolo-
wrotek, siedział właśnie ponu-
ry w pustej sali, gdy naraz
drzwi się otworzyły i wszedł tę-
gi, wąsaty mężczyzna o drapie-
nym wejrzeniu.

— Pan Michał Kolowrotek?

— spytał przybysz.

— Tak jest.

— Po zaległy podatek przy-
chodzi?

— Hm... — mruknął pan Mi-
chał. — Szkoda, żeś się pan fa-
tygował. Nie zapłacę, ponieważ
ważę że akuratnie pieniędzy nie
mam.

— Muszą być teraz pienią-
dze.

— A skąd? Już dwa miesia-
ce, jak ucznia nie widziałem.

— Komu pan będziesz gitarę
zawracał? A zresztą nic mnie
to nie obchodzi!

— Masz pan rację. Grunt
się nie przejmować.

— Więc nie zapłacisz pan?—
huknął sekwestrator.

— Nie.

— Wobec tego zajęcie panu
zrobię!

W panu Kolowrotku zakipia-
ło.

— Rób pan — syknął, na-
trząca na sekwestratora bazyli-
z-

kowym wzrokiem. — Rób pan
zajęcie. Tylko, że — jak pan
widzisz — sala pusta. Więc je-
dyna rzecz, którą możesz pan u
mnie wziąć, to lekcja tańca.

Bierz ją pan, znakiem tego!!

Pan Kolowrotek chwycił se-
kwestratora za krawat i pocią-
gnął go gwałtownie naprzód.

— Tangiego na początek! —
krzyknął. — Lewą nóżką!! Pra-
wą nóżką!! Ruszaj pan platfu-
samy do wielkiej anielki. Gdzie
te kopyto wystawiasz, łamago?

A masz psiakrew, żebyś nie wy-
stawał!

— Moje odciski!!! — chwy-
cił się za nogę sekwestrator.

— A tera poleczał — wo-
łał nieublagany profesor. —

Puść pan ten nagniotek, trza by-
ło uprzedzić, żeś pan pokrąkie
nasienie! Na jednej nodze be-
dziesz pan tańczył? Niech i
tak będzie, jadziem! Oj dira,
dira, rym cym cym!

Choreografia jest bardzo pię-
kną sztuką.

Jednakże przymusowe jej sze-
rzenie, zwłaszcza wśród urzęd-
ników państwowych, jest przez
prawo zakazane.

Z tego powodu sąd skazał
pana Kolowrotka na miesiąc a-
resztu

Wesoły Kącik

Popsuty urlop

— Cały urlop miałem popsuty! — westchnął pan Gołębek.
— Chorował pan?
— Nie!
— Zakochał się pan nieszczerze w sliwie?
— Nie.
— Więc co panu urlop zepsuło?
— Poczta! Za dobrze, panie, funkcjonuje.
— Nie rozumiem.
— Uważa pan przed wyjazdem na urlop do Krynicy zgłosiłem na pocztę, żeby wszystkie listy dla Antoniego Gołębka, to znaczy dla mnie, kierować do Krynicy.

Bo w domu tylko staruszek, mój ojciec, został i bałem się, że mi jakiś ważny list zagubi, albo przegapi.

Pojechaliśmy z żoną i zaraz po przyjeździe mówię do niej: — Trzeba do ojca parę słów napisać, jak nam droga przeszedła, bo będzie niespokojny.

Bo mój ojciec, uważa pan, jest bardzo uczuciowy i kocha ją.

Więc zaraz pierwszego dnia wysłałem kartę.

Po dwóch dniach przychodzi od starego depesza!

„Dlaczego nic nie piszecie? Co się stało? Niespokojny ojciec!”

Nie wiedziałem, co to ma znaczyć, więc wysłałem drugi list, „ekspres”.

Następnego dnia znów dostaje depeszę z Warszawy:

„Nie rozumie mój ojciec milczenia! Depeszuj natychmiast, co się z wami stało? Zropaczony ojciec!”

Za głowę się złapałem! I dopiero mi się po południu wszystko wyjaśniło. Przyniosł mi listonosz obydwie moje listy z dopiskiem „wyjechał do Krynicy”.

Bo ja Antoni Gołębek i ojciec Antoni Gołębek! I adres też ten sam!

Myszę sobie: depeszy może nie odeślą. Może stary dostanie.

I zadepeszowałem: „Jesteśmy zdrowi! Wszystko w porządku”.

W nocy przychodzi nowa depesza od ojca:

„Jeżeli nie dacie znaku życia, przyjeżdżam do Krynicy! Zropaczony ojciec!”

Ładny szpas! Staruszek się będzie tłukł taki kawał drogi. Jeszcze się rozchoruje! Co ja narobiłem! Co ja narobiłem!

Telefonicznie porozumieć się nie można, bo telefon kazałem na czas urlopu zamknąć i zresztą mój staruszek głuchy jest, jak pień!

Nie ma innej rady! Trzeba je chać do Warszawy!

No i pojechaliśmy. Po przyjeździe, żonę posłałem do domu, żeby ojca uspokoiła, a sam prosto z dworca poleciałem na pocztę, żeby swoje zgłoszenie odwołać. Żeby mi od dziś wszystkie listy na warszawski adres odsyłali.

Przylatuję do domu, żona siedzi w pustym mieszkaniu, jak głupia.

— Gdzie ojciec?

— Wyjechał nad ranem do Krynicy. Dozorca mówił, że się staruszek, aż trząsł ze zdenerwowania.

Słabo mi się zrobiło! Co robić?

Żona radzi: depeszuj do Krynicy!

— Niestety! Nie z tego! Depesza nie dojdzie, bo już znoszą

Chińczycy odparli wszystkie ataki

Japonia przygotowuje się do nowej ofensywy

HANKAU. Komunikat chiński donosi, że w ciągu dnia wczorajszego ataku głównych sił japońskich wzdłuż rzeki Jang-Tse podtrzymane przez flotę, zostały na wszystkich punktach odparte. Lotnictwo japońskie i artyleria okrętowa przejawiały ogromną energię; jednak Chińczycy utrzymali swe pozycje pod Matang, na Jang-Tse. Pozytywnie te były czterokrotnie atakowane przez Japończyków z powietrza, przy czym na pływające przegrody rzeczne zrzucono ponad 40 latających min, co nie dało jednak skutków.

Jednocześnie po obu brzegach Jang-Tse rozwinęły się na wielką skalę walki piechoty, wspomaganej z obu stron przez liczne oddziały broni technicznej. Stopniowo walki skoncentrowały się w rejonie Sankou, Chińczycy kilkakrotnie atakowali desant japoński w m. Hunlu i ostatecznie wyparli go z miasta, likwidując w ten sposób niebezpieczeństwo, zagrażające im z południa.

Japończycy ponowili próbę

wysadzenia desantu w Swatow, tym znaczne straty. Z drugiej strony, chińska służba informacyjna donosi, że Japończycy coraz to powiększają swe siły w m. Amoy, które stało się głównym punktem oparcia dla japońskiej floty na południowym wybrzeżu.

Prasa chińska wyraża obawę, że Amoy nie posłużył za punkt wyjścia dla owej ofensywy japońskiej w wielkim stylu.

PINGWIN chłodzi, PINGWIN słodzi, PINGWIN każdemu dogodzi.

Ostry atak hitlerowców na Habsburgów

Wnuk cesarza Franciszka Józefa wrogiem reżymu

WIEDEN. „Wiener Voelkscher Beobachter” rozpoczął kampanię przeciw Habsburgom, posiadającym dobra w Austrii. Pismo zarzuca arc. Hubertowi Salwatorowi, wnukowi cesarza Franciszka Józefa, że w swych rozległych dobrach prowadzi antyspołeczną politykę w stosunku do zajętych tam robotników rolnych i leśnych, wynagradzając ich pracę w sposób niedostateczny.

Arcyksiążę Salwator wraz ze

swym dyrektorem, Czechem z pochodzenia, mają — zdaniem pisma — zajmować również nieprzyjazne stanowisko wobec partii narodowo-socjalistycznej. Miejscowość Persenberg — ośrodek posiadłości arcyksięcia Salwatora był swego czasu

twierdzą ideologii Heimwehry. Arcyksiążę Salwator zwolnił z pracy w swych dobrach przed kilku dniami większą część zajętych tam robotników, co pismo nazywa sabotażem narodowo-socjalistycznej odbudowy Austrii.

Zapowiedź represyj przeciw autonomistom

Słowak — minister sprawiedliwości — grozi stronnictwu ks. Hlinki

PRAGA. Min. sprawiedliwości Słowak, dr. Derer na zebraniu młodzieży demokratycznej w Davinskiej Novej Wsi wygłosił przemówienie, zapowiadające w niezwykle ostrej formie walkę ze „szkodnikami państwa i zdrajcami”.

„Urzednicy państwowi, pracownicy przedsiębiorstw państwowych i księża, którzy otrzymują część pensji ze skarbu państwa — mówili minister — będą oddani pod sąd, gdyby zawiniли przeciwko całoci, suwerenności i formie demokratycznej państwa lub gdyby brali udział w takich organizacjach,

które pracują przeciwko całoci i suwerenności republiki”.

Chociaż min. Derer nie wymienił kogo ma na myśli, prasa czechosłowacka, komentując to przemówienie, pisze wyłącznie o stronnictwie ludowym ks. Hlinki.

Zapowiedź zaostrzenia kursu antysłowackiego wywarła tutaj wielkie wrażenie, gdyż w związku z zapowiedzianą reformą językową, mającą wprowadzić w Słowacji wyłącznie słowackie urzędowanie, dowodzi chwiejności polityki rządowej wobec Słowaków i braku przemyślanego programu działania.

Powódź zniszczyła zbiory

i zniszczyła 8 mostów w Austrii

WIEDEN. Trwające wczoraj w ciągu kilku godzin w północno-zachodniej Styrii burze połączone z ulewami zalały w powiecie Hartberg uprawne pola, niszcząc zupełnie tegoroczne

zbiory. W wezbranych wodach utonęło również wiele sztuk bydła. W całym powiecie doznały poważnych uszkodzeń drogi, a 8 mostów zostało zerwanych.

DINOL — DONT

rzeczywiście najlepsza PASTA do

ZĘBÓW

Umowa wojskowa fancusko-turecka

zostanie niebawem podpisana

ANTIOCHIA. Rozmowy przedstawicieli sztabów francuskiego i tureckiego trwają nadal.

Obie strony osiągnęły już całkowite porozumienie co do za-

sad i obecnie omawiane są szczegóły współpracy pomiędzy obu sztabami. Pogłoski o przybyciu do Sandzaku oddziałów armii tureckiej, jak oświadczają w kółkach poinformowanych, są przedwczesne.

Jedyne NIERDZEWNE OSTRZA „CORONA ANTIRUST” goli 15-20 razy
Zadać wszędzie

Pociąg wyskoczył z szyn

Wielka katastrofa w Meksyku

MEXICO CITY. Pociąg pospieszny Mexico City — Late Lokomotywa, tender, wagon

bagażowy oraz wagony I-szej i II-giej klasy wyskoczyły z szyn, za wyjątkiem ciężkich wagonów pulmanowskich. Maszynista oraz palacze zostali ciężko zranieni.

Najwyżej 40 godz. tygodniowo

wynosić będzie czas pracy w Ameryce

WASZYNGTON. Z Białego Domu donoszą, że prezydent Roosevelt podpisał w sobotę teksty uchwalonych niedawno ustaw, ustanawiających maksymalny czas pracy tygodniowej na 40 godzin i ustalający minimalną płac robotniczych.

Ustawy te obowiązywać mają na przeciąg lat trzech.

Liczba zabitych i rannych jest dość znaczna, jakkolwiek dotychczas brak cyfr dokładnych. Z San Luis Mexico wysłano na tychmiast oddziały ratownicze, które zajęły się przewozem rannych oraz oczyszczeniem toru

Były Kajzer Wilhelm II

chce przenieść się do Szwajcarii

PARYŻ. Dziennik „Paris-Midi” donosi z Bazylei, że b. cesarz Wilhelm 2-gi nawiązał przez pełnomocników z właścicielami hotelu „Verita” w Askonie w pobliżu Locarna nad Lago Maggiore rokowania, mające na celu nabycie tego hotelu.

Dziennik notuje pogłoski, że b. cesarz, który ma obecnie 79 lat i w r. b. ma obchodzić 50-tą rocznicę swej koronacji, nie znośi obecnie klimatu Holandii i pragnąłby przenieść się nad Lago Maggiore.

Dziennik twierdzi jednak, że władze szwajcarskie nie otrzymały dotychczas żadnego zawiadomienia o tych zamiarach b. cesarza.

EGZEME liszaje, krosty, zmarszczki, piegi, plamy, oparzenia, szorstkość, czerwoność, swędzenie skóry, usuwa bezwzględnie działający wszechstronnie „krem regeneracyjny” Laboratorium: Magister GRABOWSKI, Warszawa, Aleja 3-go Maja 2, tel. 2-16-72.

Tuba zł. 1.50, 3. Zadać w składach aptecznych, perfumeryjnych. Gdzie nie ma wysyłamy po nadesłaniu zł. 3.00 franco, lub za pobraniem zł. 3.50.

RADIO

ŚRODA, DN. 29 CZERWCA

7.15 Apel polskich marynarzy — transmisja ze statku wojennego w Gdyni. 7.30 Koncert poranny w wykonaniu orkiestry Marynarki Wojennej. 8.00 Dziennik poranny. 8.15 Poranny koncert rozrywkowy. 9.00 Transmisja nabożeństwa z Gdyni. 10.40 Claude Debussy: „Morze” — poemat symfoniczny. 11.10 „Serce Władysława IV” — felieton. 11.20 „Morze — tematem piosenki” (płyty). 11.45 Pogodanka aktualna. 12.05 Przemówienie protektora L. M. K. gen. broni Kazimierza Sosnkowskiego z okazji „Dnia Morza”. 12.15 Poranek muzyczny (z Poznania). 13.10 „Dannemora” — wyjątek z powieści. 13.25 Muzyka obiadowa. 15.00 „Miasto Gdynia” — słuchowisko. 15.30 Audycja dla wsi. 16.30 Kapela ludowa. 17.30 Transmisja z życia. 18.00 Powszechny Teatr Wyobraźni. 18.30 „Na morskiej fali” — koncert rozrywkowy. 20.05 Muzyka taneczna (płyty). 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogodanka aktualna. 21.10 „Chopinowska Ziemia” (aud. II). 21.50 Wiadomości sportowe. 22.15 „Od Gdyni do New Yorku” — audycja muzyczna. 22.50 Capstrzyk polskich marynarzy — transmisja ze statku wojennego w Gdyni.

WARSZAWA II. (Mokotów)

15.00 Tematy morskie w muzyce (płyty). 15.50 Felieton aktualny. 16.00 Koncert muzyki polskiej. 17.00 — 22.00 Przerwa. 22.00 Koncert Trii Polskiego Radia. 22.50 Muzyka taneczna.

wu kazałem odsyłać do Warszawy.

— Trzeba wracać do Krynicy!

Pojechaliśmy! Ojca już nie było. Pojechał za nami do Warszawy.

I tak, panie, z ojcem się gościłem i nie mogłem go zawiać domi, że jestem zdrowy.

A dlaczego, panie? Bo poczta za dobrze funkcjonuje!

Napoleon Sadek.

Z. KAMINSKA

dziewczyna do wszystkiego

niezwykle dwie pięknej dziewczyny
na wielkomijskim bruku.

Wy tłumaczył mi dokładnie. I nagle... uprzytomnił sobie jego zachowanie się, jego ciekawość, dopytywanie się, interesowanie się, czy nie dostałam czegoś na pamiątkę od Kusprzaka!

— A to ładny numer — pomyślałam sobie. — Wiedział, iż byłam znajomą tamtego i chciał wybadać czy czasem nie brałam udziału w tej obrzydliwej zbrodni! Tak mnie podchodził! Zakochanego udawał! Miejsce u siebie proponował!

— Nie trzeba mu wierzyć i nie trzeba mu wiele mówić. Fałszywy człowiek — mówił do mnie pan Ignacy.

— Nic mnie on nie obchodzi — powiedziałam. — Lepiej pomówmy o naszej sprawie.

— Hm... Właściwie co mamy mówić?.. Na ładną kobietę się pani wyrobiła... Owszem, owszem... Możemy porozmawiać.

— Chyba się pan domyśla, czego mogę chcieć od pana.

— Domyślałam się i nie domyślałam. Ze mnie zresztą dobry chłopak! Do rany przyłożyć! — śmiał się. Mnie nie było do śmiechu. Powiedziałam mu to.

— Chcę z panem mówić poważnie i nie mam ochoty do śmiechu. Niech się pan też sumiennie zastanowi nad tym, czego od pana chcę, a właściwie nie tyle ja, ile pańskie dziecko!

Nachmurzył się po tych moich słowach. — Rozumiem, że może panu nieprzyjemnie rozmawiać o tej sprawie.

— Nie... Dlaczego? Z ładną kobietą zawsze jest przyjemnie rozmawiać — uśmiechał się znów nie wyrażnie. — Więc właściwie, jak to sobie pani wyobraża? Co ja tu mogę zrobić?

— Dziecko właściwie jest ochrzczone tylko z wody. Nawet jeśli się pan poda za ojca, to też będzie miał napisane w metryce, iż jest nieślubny.

— Znaczący się, żeby było wszystko w porządku, musieliśmy się pobrać? — patrzył mi prosto w oczy przez chwilę, a po tym, jak to mężczyźni potrafią, przesunął po mnie wzrokiem, jakby chciał ocenić, czy nadaję się mu na żonę. — Czemu nie?.. Gotów jestem nawet wolność utracić dla takiej kobiety! Jak pragnę zdrowia!

— Pan jest nadal kawalerem? — Bóg jakoś strzegł do tej pory — roześmiał się.

— To teraz powinien pan być pokarany za swoje grzechy. Ma pan okazję odkupić krzywdę, którą pan wyrządził niewinnemu dziecku. Nie o mnie chodzi. Cierpiałam za swoją głupotę i do dziś za nią cierpię.

— Jakto? — A choćby tak, że trafiał mi się nie jeden porządny człowiek, który mi się oświadczał...

— Pewnie! Takiej ładnej kobiecie ktoby się nie

oświadczył!

— Ale nie mogłam mu powiedzieć prawdy o sobie — mówiłam dalej, nie zważając na jego słowa. — Inaczej ułożyłoby się moje życie, gdyby pan nie stanął na mojej drodze!

— No, ale teraz to pani chce, żebym znów stanął.

— W imieniu naszego dziecka!

Machnął ręką, chciał coś powiedzieć, ale w czasie powstrzymał.

— Więc jak to zrobimy?

— Niech pan mówi!

— Niech pani siada, jedziemy do mnie i skończono!

— Jakto? Tak? Niech pani siada, jedziemy i skończono?

— Przecież musimy wszystko omówić dokumentnie: kiedy zapowiedzi, mieszkanie jak przygotować i tak dalej.

— Im prędzej, tym lepiej. Chodzi tylko o to, żeby był ślub i dziecko żeby było ochrzczone jak inne dzieci. Nie chcę się panu narzucać. Po ślubie możemy się zaraz rozejść i może pan robić, co się panu podoba!

Mówiłam tak, a jednocześnie myślałam:

— Jeśli mam zostać jego żoną, czy nie skorzysta, co się tak niespodziewanie nadarza: chce mnie wziąć do swego mieszkania! Nie potrzebowałabym nocować na schodach!

— Co będziemy mówili już o rozejściu się! — mówił tymczasem pan Ignacy. — Mamy czas! Trzeba najpierw oblać nasze zaręczyny! Jak pragnę zdrowia! Gdyby mi kto powiedział, że się tak zaręczę z samego rana, tobym go obsztorcował! A tu masz! Jak to nigdy niewiedomo, co człowiekowi spadnie na głowę! Co pani właściwie teraz robi? Gdzie pani mieszka? Pytałam się Andrusia, ale on nie chciał mi nic powiedzieć. Cwaniak i krętacz. Lepiejby swojej baby pilnował, karaluch jeden! Kapuś taki!

Wyzywał go tam jeszcze jakoś. Wahalam się, czy powiedzieć mu prawdę, czy

Prorzek od **BOLU GŁOWY**
DLA DOROSŁYCH ZE ZN. FABR.
KOWALSKINA
stosuje się również
PRZY PRZEZIĘBIENIU, GRYPIE i KATARZE

nie. I nie trzeba mi się dziwić, że w takiej sytuacji, w jakiej się znajdowałam, wywnętrzyłam się.

— Teraz jestem bez zajęcia — przyznałam się.

— I przez cały czas w obowiązku pani była.

— Nie przez cały czas. Ostatnio byłam sklepową, ale straciłam miejsce.

— I co? Andrus mi tam trochę opowiadał, ale takiemu nigdy wierzyć nie można. Niewiedomo, czy nie napuszcza. Nie powiem, żeby dobrze mówił

— A co takiego?

— Nie warto powtarzać?

— Chciałabym wiedzieć. Myślałam, że to porządny człowiek.

— II

— Ale niech pan powie, co takiego wygadawał na mnie!

Wymusiłam na nim wreszcie, że powiedział:

— Podobno pani kombinowała z tym fryzjerem, którego zarzegli! I jeszcze z jakimś gościem, którego nawet wsadzili do więzienia za tamtego!

Oburzyłam się i wygarnęłam prawdę panu Ignacemu, jak to było. Powiedziałam mu też, że wcale się nie myli, jeśli nie dobrze mówi o panu Andrusiu, bo chociaż mi pomógł i to tylko tyle, że zapłacił za mnie w restauracji, kiedy byłam bardzo głodna, to chciał za to zaraz nadzwyczajnej wdzięczności!

— To takie buty? — zawołał. — Tu nie chodzi o tego kapusia, ale widzę z tego, że musi pani zaraz znaleźć wikt i dach nad głową. Co będziemy się cegielkowali! Mamy się pobrać, to nie ma co odkładać. Jedziemy po panine rzeczy, wpakujemy wszystko na taksówkę i do mnie! Mieszkam sam.

Namawiał mnie bardzo gorąco, przekonywał, że i tak się pobierzemy, więc wszystko będzie w porządku. Zarabia dobrze, będę miała, co tylko zechcę.

Gdybym znajdowała się w innej sytuacji, pewnie bym namyślała się poważnie, czy się zgodzić na taką propozycję, ale co ja miałam robić? Miałam godzinami wystawać w pośrednictwie, a po tym układać się spać głodna na schodach? Toż to gorsze, niż psie, takie życie! Zgodziłam się.

W godzinę później wchodziłam już do nowego mieszkania, gdzie miałam być panią i żoną pana Ignacego.

Nie robiłam tego z lekkim sercem. Pan Ignacy nie podobał mi się, ani z wyglądu, ani z zachowania się. Nawet mu do głowy nie przyszło uszanować mnie, chociaż byłam taka zmęczona, głodna, niewyspana, znękana.

Sam się uwalil zaraz po tym, bo całą noc jeździł na taksówce. Musiał wypocząć.

Tak się zaczęło moje życie „małżeńskie“ bez ślubu.

Zaraz następnego dnia powiedziałam do niego: — Nie ma potrzeby teraz trzymać dziecka w zakładzie. Pojedziemy i zabierzemy je do naszego domu.

— E, dziś nie będzie kiedy. Muszę trochę pojeździć. Wszystka forsza wyszła!

Po prawdzie wydał trochę pieniędzy, bo trzeba było to i owo kupić do mieszkania. Nieład tam był straszny. Ani jednego garnka, ani jednego całego kubka, ani jednego porządnego krzesła, pościel okropna. Po prostu wierzyć się nie chciało, jak człowiek mieszkał w tym wszystkim.

(Dalszy ciąg jutro).

Tajemnice szpiegostwa

NIEBEZPIECZNA GRA

Był to sąsiad, von Saupel, który wszczął rozmowę i pod blahymi pretekstami zawarł z nim znajomość. Po kilku dniach zaprosił Malcolma ze sobą na pewne przyjęcie, gdzie zapoznał go z piękną panną von Lurzen.

4.

Na pierwszy rzut oka jej uroda wydawała się nader przeciętną. Widać obnażała swe wdzięki dopiero po zbliżeniu. Już w czasie rozmowy z nią zachodziła w niej jakaś przemiana — odkrywała się, jak muszla ślimaka...

Czarne, krucz włosy, czarne oczy i blada twarz — to wszystko było tylko obramowaniem o brazu. Pociągła ku sobie jakimś wewnętrznym wdziękiem, który jaśniał w jej oczach, przesiłgiwał się po przez uśmiech. I coś jeszcze: sprawiała wrażenie kobiety o wielkie łagodności, ko biety, która nie natrafiła jeszcze na człowieka, któryby opanował jej serce. Była bez wątpienia władczą: musiałaby takiego męża czynić sama odszukać i wybrać. A wtedy, wobec wybrańca swego serca, zniknęłyby jej hamulce.

— Pan Malcolm, mister Harry Malcolm jest zapalonym pianistą — dodał von Saupel.

— Ach tak...

Głos jej miękki o przytłumio-

nym brzmieniu miał jak skrzypce rozliczne odcienie.

— Panno Elżbieta — ciągnął dalej von Saupel — zapewniam panią, czaruje swą grą...

A więc: Elżbieta von Luzern. Elżbieta von Luzern.

Elżbieta von Luzern.

Harry Malcolm powtórzył sobie w pamięci kilkakrotnie to imię i nazwisko. A więc postanowiła przedstawić mu się jako Elżbieta von Luzern. Jak się jednak wtedy nazywała, gdy innych poznawała?

Jak nazywała się wtedy, gdy zapoznała się z Maksem, którego oddała w ręce kata?

Ale nade wszystko: nie wolno mu okazywać najmniejszego zainteresowania jej osobą. Przecież to tylko od niej zależy, czy będą się nadal spotykać. Tak postępowała dotąd. Ale Harry Malcolm wiedział jedno: jeśli ona, osądzwszy jego powierzchność postanowi, że gra nie warta jest świeczki, jeśli nie okaże w stosunku do niego należytego zainteresowania — jeśli zniknie z jego życia tak nagle, jak nagle zjawiała się — będzie tym do żywego dotknięty.

Odczuje to jako osobista obra-

— Mister Malcolm, czy nie chciałby pan mnie odwiedzić i zagrać coś w moim mieszkaniu? — rozległ się jej melodyjny głos. — Oczywiście, jeśli to mogło by sprawić pani przyjemność.

— Ależ oczywiście.

— Jestem zawsze do pani usług...

— Wobec tego pozwolę sobie do pana zadzwonić...

Tak się rozpoczęło.

Harry Malcolm wiedział, że nieznajoma Elisabeta von Luzern rozpoczęła grę. Musiał tę grę przyjąć.

Teraz nie ma drogi powrotu.

..

Nazajutrz panna Elżbieta nie dzwoniła.

Po tym minął jeszcze dzień. I dzień trzeci.

Zmieniło się tylko jedno: państwo von Saupel zginęli z horyzontu. Dzwonił do nich pewnego razu i dowiedział się, że wyjechali. Wyjechali, nie pożegnawszy się przed tym. Rola pana sąsiada była teraz zupełnie jasna. Był tylko ogniem ciągnącym, został wyznaczony do „wstępnych znajomości“.

Harry przypomniał sobie wszystkie szczegóły swych rozmów z panem von Sauplem. Nie ulega wątpliwości, że odegrał swą rolę statysty z umiarem i znajomością rzeczy.

Ale Elżbieta nie dzwoni. Może i lepiej: będzie mógł wrócić do Londynu, zda raport i na jego miejsce przwiedzie ktoś in-

ny. A jednak w głębi duszy był przygnębiony. To wszystko trwa już zbyt długo. Chciałby pójść na spotkanie każdej przygodzie. Niech się dzieje wola Boża...

Podczas obiadu zdał Malcolm dokładne sprawozdanie attache wojskowemu, majorowi Withkopowi.

— Być może — zakończył — postanowiła w końcu, że jestem zbyt mało ciekawą osobistością, i dlatego zerwała...

Major zachmurzył się i po namyśle odrzekł:

— Sądzę jednakowoż, że wasza znajomość, wspólne śniadania i ciągłe telefony — to wszystko winno być ją dostatecznie zainteresować. Założyłbym się z panem, że wkrótce dowiemy się o niej wielu ciekawych rzeczy...

Po tym zamilkł, spojrzawszy w twarz Malcolma i znów spytał:

— Czy ona jest naprawdę taka piękna?

— Twarz jej nie posiada specjalnego uroku — odrzekł Malcolm. — Ale nie mogę sobie wyjaśnić, w czym tkwi jej siła pociągająca.

Major skinął potakująco głową.

— Napewno posiada dar racjonalnego panowania nad swoim wdziękiem: a wobec takiej broni są mężczyźni zazwyczaj bezbronni...

Czwartego dnia zadzwoniła. Jak gdyby od niechcenia rzuciła:

— Widzi Pan, żem o Panu nie zapominała, mister Malcolm. Zapraszam pana do siebie na podwieczorek.

Podala swój adres. Malcolm odnotował: ale był chwilę wzburzony, ale potrafił opanować się szybko. Gdy nacisnął dzwonek jej mieszkania był już zupełnie spokojny.

Pokojówka otworzyła mu drzwi i zaprowadziła go do salonu, gdzie na kozetce spoczywała panna Elżbieta. Miała na sobie białą sukienkę, prostą, a jednak elegancką, włosy uczesane po grecku, spięte tylko złotą klamrą.

Przywitała go miłym uśmiechem.

— Jakże się cieszę, że pan przyszedł — oderwała się śpiącym głosem. — Czy nalać panu herbaty?

Sama napelniła filiżanki. Wesoło opowiadała o swoich zainteresowaniach muzyką, a Malcolm uważnie rozglądał się wokoło.

Pokój był cały biały, umeblowany w ultranowoczesnym stylu. Wszystko tu tonęło w białym, nawet fortepian na metalowych nóżkach. Na tym białym tle odcinały się czarne portiery. Wszystko razem przypominało raczej protestancki kościół.

(Dalszy ciąg jutro)

WIADOMOŚCI FILMOWE

Od pajaców - do gwiazdorów

Niezwykłe dzieje kariery Braci Marx

Hannover jest jednym z tych miast, gdzie ruch nigdy nie zamiera. Barwny, ruchliwy, żądny wrażeń tłum szuka rozrywki i nowości.

W jednej z jarmarcznych bud, gdzie clowni, szarlatani i magicy wyczyniają swe cuda intryguje publiczność „mistrz czarnej magii i nauk Wschodu” — drobny, ciemny, o głęboko osadzonych, brązowych, smutnych oczach Max Schoenberg, występujący pod „tajemniczym” pseudonimem Ali Mahila.

Ali Mahil zarabia całkiem nieźle. Jednakże żyłka włóczęgi nie pozwala mu długo trwać na jednym miejscu. Hannover nie wystarcza, jest zbyt mały. Ale z Hannoveru odchodzą statki na wszystkie strony świata...

Ali Mahil — Max Schoenberg opuszcza „Heimat” i wyrusza w świat. Jedzie tam, gdzie wędrują w owym czasie miliony — do Ameryki, a wraz z nim jedzie mała córeczka, bystra i pojętna Minna.

Choć jest młodzieńcem zna już życie. Wie co to bieda... i zna głód wędrownego ojca — uczy się też nienawidzić koczowniczego trybu życia. Kielkuje w niej fanatyczna wprost chęć posiadania własnego domu, by móc żyć tak, jak żyją tysiące innych.

Ale niestety warunki zmuszają małą Minnie do tego, by wraz z ojcem występować w cyrkach amerykańskich.

Tum jest wszędzie ten sam. Wszędzie te same sztuczki przyjmowane są przez publiczność w jednaki sposób. Minna rezygnuje ze swych marzeń — pocyna realnie patrzeć na życie.

I, o dziwo dochodzi do wniosku, że właściwie nie ma przeciw temu, by zostać artystką. Ale artystka, nie cyrkowka.

Życie jednak nie jest usłane różami, więc...

Rok 1900. Minnie Schoenberg jest żoną emigranta z Alzacji, krawca, nazwiskiem Marx. Jest też matką pięciu synów: Każdy z nich oddzielił się po matce nerw artystyczny — i każdy doskonale znalazł z opowiadań matki jarmark w Hannoverze.

W domu Marxów panowała bieda. Gdy chłopcy podrosli trzeba było myśleć o zarobku dla nich. Zaden nie

chciał ustąpić — i każdy chciał być aktorem.

Marzenia matki — miały się ziścić w następnym pokoleniu.

Doświadczenie życiowe Miny Marx uchroniło młodych przed zwątpieniem i goryczą w walce życiowej. Wiedzieli doskonale co ich czeka. Jednak krew starego „Ali Mahila”, odzywała się w każdym z nich.

Chico (Leonard) był najstarszy. Pierwszy też wywędrował z domu, by innym umożliwić lepszą egzystencję. Umiał grać na pianinie. Wędrował z cyrkiem, po tym grał w kinie, by wreszcie zakosztować gorzkich laurów aktorzy w prowincjonalnej budzie ni to cyrkowej, ni to teatralnej.

Był jednak wytrwały. Miał talent. To też pisał się z wolna w górę. Uczył się i obserwował.

Z tych to czasów datuje się wspólna, na wskroś oryginalny genre jego gry.

Młodszy — Harpo (Arthur) i Groucho (Julius) poszli w jego ślady. Ci dwaj ruszyli razem.

Groucho miał ładny głos, Harpo grał dobrze na pianinie. Gdy się okazało, że i młodszy Gumbo (Milton) śpiewa, „mama Marx” skompletowała trio: Groucho, Gumbo i młoda dziewczyna — ten komplet pod nazwą „Trzy słowiki” dostawał 20 dolarów za wieczór w wiedeńskim w Brooklinie.

Potem dołączyli się do nich Harpo — który „odstawiał” pantomimy przy akompaniamentach tego trio. Ten tercet składający się z... czterech osób już dostawał 40 dolarów.

Nie było jednak widoków na przyszłość.

W poszukiwaniu nowych form artystycznych dla kompletu wystawili o własnych siłach krótką sztukę opartą na życiu ich dziadka, magika z Hannoveru. Oczywiście, napisała sztukę „mama Marx”, która była mózgiem tego bractwa z krwi i powołania. „Mama Marx” doszła do wniosku, że trzej starsi synowie, w trójkę łatwiej się wybiją.

Za ich namową zgłosili się też Harpo, Groucho i Chico do Music Hallu Hendersona, eleganckiego i wziętego kabaretu — i otrzymali engagement. Teraz rozpoczynają się lepsze czasy.

Bracia Marx — tak ich reklamują — występują w teatrze, rewii, kabarecie, wszędzie zdobywając aplauz i sympatię publiczności.

Co sprytniejsi agenci teatralni starają się o kontakt z nimi. Oryginalny rodzaj groteski, pantominy i humoru reprezentowany przez młodych, inteligentnych aktorów otwiera im wszędzie progi.

Rok 1910. „Mama Marx” z uśmiechem szczęścia spogląda na swych synów, z których trzech są wziętymi aktorami, pozostali dwaj mają ajencję artystyczną, doskonale prosperującą.

Już w 1929 roku Bracia Marx kręcą pierwszy krótki film. Nie był dobry, lecz była to wina producentów. Tym aktorom potrzeba bowiem specjalnej oprawy, więc wystawy melodyj i tła. Gdy też w 1932 roku Metro — Goldwyn — Mayer zainteresowało się Braciami Marx — stworzono im lepsze możliwości i osiągnęli sukces. Nie był to sukces światowy, nie przewidywano bowiem, że mogą być atrakcją światową i dlatego dano im scenariusz wybitnie lokalny. Ale już

w rok później rozpoczyna się realizacja filmu „Noc w Operze”. Dla względów wewnętrznych produkcja tego filmu trwała długo. Gdy wszedł na ekran okazało się, że Bracia Marx stworzyli wręcz odmienny, na wskroś oryginalny sposób gry. Niektórym widzom zdawało się, że aktorzy z niego kpią. Publiczność zaskoczona nowymi drogami parodii i humoru nie umiała się jeszcze nagiąć. Ale wiedziano, że to nie jest tuzinkowy humor. Lwia część kinomanów opowiedziała się zdecydowanie za Braciami Marx.

A „mama Marx” uśmiechnięta zapewne wspomina wędrowkę przez ocean, nieskończoną ilość cyrków, gdzie mała Minnie smuciła się wraz z ojcem, i konfrontuje swe sny o artystycznej karierze z rzeczywistością. Ze wspomniała karierą swych synów.

Mała uwaga: dziwne imiona Braci Marx nadał im ich pierwszy impresario, który uważał egzotyzm tych imion za dobry moment propagandowy. Z dniem z przesądem aktorskim nie chcieli Marxowie już zmieniać.

Zygmunt Sened

Jak się odbywają premiery w Hollywood?

Kilka miesięcy żmudnej pracy nad scenariuszem, w atelier, przy montażu, nad udźwiękowieniem i film jest gotów. Trzy, cztery dni reklamy i — nadchodzi dzień uroczystej premiery w jednym z „reprezentacyjnych” kin stolicy. Około stu osób zaproszonych gości, kilkunastu recenzentów, kilkadziesiąt osób „przysięgłej” premierowej publiczności i nowy obraz rodzinnej produkcji zyskuje opinię. Jakakolwiek ona jest — w żadnym wypadku, ani mierze nie wpływa na konstrukcję filmu. W tej formie, w jakiej ukazuje się na premierowym ekranie, w takiej obiega wszystkie kina w kraju.

Tak jest u nas. A jak jest w Ameryce?

Tam jest inaczej. Gdy film jest już całkowicie gotów, gdy przeszedł wszystkie instancje opiniotwórców — fachowców (za wyjątkiem recenzentów) obraz zostaje wywieziony do malej miejsciny prowincjonalnej i bez „krzyku” reklamowego zostaje wyświetlony dla zwykłej „szarej” publiczności. Nikt, oczywiście, nie wie, że w ciemnych kątach sali kinowej ukryli się realizatorzy: producent, reżyser wraz ze wszystkimi asystentami, i niektórzy wykonawcy ról czelowych.

I teraz oto zaczyna się zakonspirowane badanie opinii. „Komitet” obserwuje reakcje publiczności i skrupulatnie notuje każdy jej odruch. Jeśli scena obliczona na wywołanie śmiechu nie budzi żywej reakcji — zostaje po tym usunięta z filmu. To samo dzieje się z fragmentami, które miały naprz. wywołać wzruszenie.

Po tym próbnym seansie zaczyna się końcowa faza montażu filmu: oczyszczanie go z niepotrzebnych scen, względnie dodawanie scen, znajdujących się w zapasie.

Praca ta trwa dość długo, często kilka tygodni. Dopiero wówczas, gdy już jest ukończona — wyznacza się termin „uroczystej” premiery, która jest niezwykle wydarzeniem dla świata artystycznego Hollywood.

Na taką premierę zjawiają się wszystkie gwiazdy Hollywood: panie — we wspaniałych toaletach i bogatych futrach, panowie — we frakach. Sznur najpiękniejszych, luksusowych aut przed kinem oblicza się na kilkadziesiąt sztuk. Fotoreporterzy i kinooperatorzy pracują w pocie czoła. Gwiazdy nie rozdają autografów, bo liczba gości jest tak wielka, a żądnych autografów — taka niezliczona moc, że podpisywanie autografów trwałoby... kilka miesięcy.

Natomiast odbywają się inne ceremonie, u nas dotąd nie znane. Miedzy innymi gwiazdy utrwalają odciski rąk i nóg na płytach cementowych przed kinem. Cement zasycha, i w ten sposób przekazuje się potomności oryginalne „pomniki” gwiazd filmowych.

Zapowiadacz oznajmia, wejście na salę każdej gwiazdy, która ukazuje się na scenie publiczności. Rzecz jasna, że każda artystka otrzymuje kwiaty. Nie trzeba chyba wyjaśniać, że kwiaty

te są wspaniałe.

Po skończonym seansie — tłumy publiczności oczekują przed kinem, aby zobaczyć swoich ulubieńców „na żywo”.

Na reprodukowanym obok zdjęciu widzimy Deannę Durbin przed wejściem do kina na premierę swego filmu.

mu.

I na koniec sensacja: gwiazdy amerykańskie, szczególnie starsze, przygotowane na to, że z okazji premiery będą niezliczone razy fotografowane i filmowane — przychodzą na premierę, ucharakteryzowane, jak do zdjęć w atelier. Boją się pokazać „nagą prawdę” swojej urody. Feliks

Adolph Menjou i jego 250 krawatów

Znany „gwiazdor” filmowy Adolf Menjou przybył do Francji ze swoją słynną kolekcją 250 krawatów. Podobno młody Menjou zamierzał paradować w tygodniu różnych krawatów w ciągu trzech dni wizyty angielskiej pary królewskiej. Znaczący byłoby to, że Menjou zmieniać będzie 10 razy dziennie swój krawat!

Sir George Brummel, najsłynniejszy elegant wszystkich czasów, miałby nie wątpliwie dla pana Menjou wielkie u-

znane, gdyż uważał zawsze krawat za czołową ozdobę eleganta.

Rekord Adolfa Menjou był jednak pobity przez znakomitego aktora francuskiego Karola Le Bargy, który posiadał kolekcję 600 krawatów! Ktożby jednak przypuszczał, że wszystkie rekordy w tej dziedzinie bil... były cesarz niemiecki Wilhelm II? Jak pisał w swoim czasie „Tit-Bits”, jego kolekcja krawatów zawierała 1.800 egzemplarzy!!

Z ostatniej chwili

Konrad Tom jedzie do Ameryki...

Jak się dowiadujemy, reż. Konrad Tom otrzymał bardzo korzystne propozycje od jednego z producentów na realizację kilku filmów w Stanach Zjednoczonych.

Petraktacje na ten temat znajdują się w stadium finalizacji i należy się spodziewać, że już wkrótce Konrad Tom rozpocznie pracę na drugiej półkuli.

...a Tola Mankiewiczówna do Berlina

Nasza uroczą gwiazdę ekranu i sceny, czarującą Tola Mankiewiczówną wypędza w tych dniach na gościnne występy do Berlina i Hamburga.

W stolicy Niemiec p. Tola występować będzie w słynnym teatrze „Win-

tergarten”, gdzie przed dwoma laty święciła ogromne sukcesy.

O szczegółach jej tournée zagranicznego i o planach artystyki na przyszłość — napiszemy w najbliższym czasie obszernie.

Najnowsze premiery

„As kier“

Tytuł intrygujący, ale scenariusz dość niewyberdny, historia mało interesująca, zawikłanie niepomysłowe.

Wszystko sprowadza się do bardzo nieskomplikowanej rzeczy o tym, jak Niemka, zamieszkała przez 20 lat we Francji, w pierwszym okresie wojny zostaje wziętą w wir działań szpiegowskich, gdy po tym, jako uciążliwy i niepożądany obokrajowiec ma być wysiedlona ze Szwajcarii. Pozostaje tylko jedno wyjście: uzyskać obywatelstwo francuskie.

W tym celu kapitan sztabu francuskiego zwraca się do oficerów, internowanych w obozie jeńców wojennych z propozycją, aby jeden z nich ożenił się z kobietą — szpiegiem. Ponieważ zgłasza się — dla żartów — kilku, strawa zostaje rozstrzygnięta przy po-

mocy kart: kto wyciągnie asa kier, ten się ożeni z nią.

Wyciąga Neil Hamilton. I odtąd zaczyna się dość banalna i niewyszukana historia o miłości, która — rzecz jasna — musi się skończyć happy endem.

Jedyną atrakcją tego filmu są doskonałe i niebanalne zdjęcia: doprawdy odważne i pomysłowe. Gra artystów na poziomie dość przeciętnym. Jedyną nie może behateria, a jest nią Brygida Horney budzi zainteresowanie oryginalnością urody i dość sugestywną grą, choć można jej zarzucić zbawnie „marlenizowanie”.

Nad program — rozkoszna kreskówka Walta Disneya o dziecku indiańskim, które wybiera się na polowanie.

M. S.

Zdemaskowanie „króla doliniarzy” w tramwaju

Bogata przeszłość - Występy na wystawie w Paryżu - Sprawca kradzieży u biskupa Roppa

Do tramwaju linii „14” wszedł na ul. Trębackiej w Warszawie jakiś elegancki osobnik, oraz kilku pasażerów. Gdy tramwaj ruszył w stronę Krakowskiego Przedmieścia, dwóch pasażerów pod pretekstem, że wsiadli do niewłaściwego wozu, zaczęło się gwałtownie przepychać do wyjścia. Elegancki osobnik, stojący w przejściu, zaczął się awanturować z roztargnionymi pasażerami, z których jeden jakoby na deptał mu na odcisk. Powstało zamieszanie i ścisk.

Cała ta scena, jak się okazało, była tylko sprytnym manewrem szajki złodziejskiej, która usiłowała okraść w sztucznym tłoku jednego z pasażerów, doktora Gustawa L. Doktor jednak zorientował się w sytuacji i miał na oku nerwowego eleganta, oraz pokłóconych z nim pasażerów. Kiedy więc „wytworny” pan sięgnął nieznacznie do jego kieszeni i zręcznie przychwycił palcami portfel, zawierający 320 złotych, p. L. wszczął alarm i zatarasował drzwi wyjściowe, odciągając złodziejom ucieczkę.

Wzwołany policjant przeprowadził złodziei do komisariatu i tam dopiero wyszło na jaw, jak cenna zdobycz wpadła w ręce policji. Eleganckim złodziejem okazał się 47-letni Marian Reder (Brzozowa 20), jeden z najgroźniejszych złodziei międzynarodowych, wyspecjalizowany w kradzieżach tramwajowych, notowany

74 razy, karany 18-krotnie, mający w „dorobku” 19 lat więzienia.

Reder co jakiś czas wyjeżdżał za granicę na gościnne występy. Grasował przez dłuższy czas na światowej wystawie w Paryżu, gdzie dokonał niezliczonej ilości kradzieży. Koroną jego paryskich występów było okradzenie jednego z profesorów, doktora chemii z Żurychu, któremu Reder wyciągnął z kieszeni portfel, zawierający około 7 tys. franków szwajcarskich, złoty zegarek i złotą papierošnicę. Paszport i znalezione w portfelu dokumenty złodziej odesłał profesorowi przez pocztę, załączając ironiczny list, pisany na maszynie, pełen podziękowań.

W ubiegłym roku Reder z niesłychaną bezczelnością okradł w tramwaju arcybiskupa Roppa. Zaopatrzony w specjalne czapki złodziei z mistrzowską

wprawą przeciął złoty łańcuch, na którym wisiał wysadzany brylantami krzyż arcybiskupi, zawierający relikwie Św. Edwarda.

Policja zdołała odnaleźć zuchwałego złodzieja w ciągu kilku

dnia i odebrała mu bezcennej wartości krzyż.

Po odciernieniu kary za tę kradzież, Reder wrócił do swego przestępczego procederu i dobrał sobie do pomocy Herasa Blinzanda i Józefa Jakubias

ka, dwóch notowanych złodziei jaszków, których zadaniem było tworzenie w tramwajach sztucznego tłoku i osłanianie „operacji” złodzieja.

Redera i jego pomocników osadzono w więzieniu.

Tak długo katował swą żonę aż wreszcie nieszczęśliwa targnęła się na życie

Ciężkie było życie Bolesława i Aleksandry małż. Sikorskich (zam. w Śródborowie). — Mąż, robotnik, karany więzieniem za ciężkie pobicie kolegi, nie dawał żonie dobrego słowa, bijąc ją i maltretując. Nieszczęśliwa kobieta długo znosiła mękę.

Onegdaj Sikorski pobił ciężko i poranił toporzykiem i spławczką żonę. Gdy w obronie córki stanęła matka jej, Antoni

na Pawlikowska, zamieszkująca w sąsiedztwie, zięć pobił również teściową, raniąc ją w prawą rękę. Skatowana Skirkowska uciekła w białiznę i ukryła się w ubikacji na podwórzu. Mąż tymczasem sprowadził ją pod terrorem do mieszkania.

Wczoraj rano Sikorska poszła do Otwocka do bratowej Heleny Pawlikowskiej, użalając

się na swój los. Wyszedłszy stamtąd, kupiła esencji octowej i otrula się przed gmachem Sądatorium Miejskiego.

Pogotowie Ubezpieczalni Społecznej przewiozło desperatkę do szpitala Przemienienia Pańskiego, gdzie po upływie kilku godzin zmarła.

Policja z komis. w Otwocku prowadzi dochodzenie.

Do Berezy Kartuskiej

wysłano niepoprawnego włamywacza

Po osadzeniu w więzieniach kilku „asów” włamywaczy i kasiarzy, na czoło tego rodzaju przestępców wybił się szybko niezwykle groźny i zuchwały włamywacz, Bronisław Oberkoch (Warszawa Muranowska 33).

Bezczelny włamywacz był przez dłuższy czas za granicą, gdzie nawiązał kontakt z wieloma bandami międzynarodowych włamywaczy i w sztuce złodziejskiej doszedł do takiej precyzji, że bez trudu wylamywał najmocniejsze, najnowocześniejsze zamki.

Oberkoch po powrocie do

Polski dał się dotkliwie we znaki organom bezpieczeństwa, do konując szeregu włamań do różnych firm i mieszkań zamożnych osób. Ponieważ włamywacz „pracował” zawsze z zachowaniem wszelkich środków ostrożności, nie pozostawiał śladów i dobrze uprzednio badał teren, zanim zdecydował się na wyprawę, więc przez dłuższy czas nie można było udowodnić mu przestępstwa, tym bardziej, że Oberkoch zawsze miał świadków-alibistów, którzy z całą stanowczością stwierdzali, że krytycznego dnia, czy nocy, znajdował się on w towa

rzystwie i nigdzie z mieszkania nie wychodził.

Również rewizje i poszukiwania u paserów nie dawały wyniku, bowiem Oberkoch, do brze zaopatrzony w gotowiznę, nie kwapił się ze sprzedażą łupów, ukrywając je w dobrze zakonspirowanych miejscach i wyczekując odpowiedniej sposobności.

Wreszcie władze bezpieczeństwa postanowiły położyć kres przestępczej działalności groźnego włamywacza i Oberkoch został przed kilku dniami osadzony w miejscu odosobnienia, w Berezie Kartuskiej.

Skutki pijaństwa

spadł z 4-go piętra na bruk

W mieszkaniu Feliksa Kozłowskiego, stolarza, (Warszawa Sienna 84), odbywała się libacja z okazji przyjazdu szwagra gospodarza, 52-letniego Antoniego Hermańskiego, karbowego od 24 lat w majątku Zygmunta Brudzińskiego (wieś i gm. Szymanów, pow. Sochaczew).

Po libacji, Kozłowski zasnął przy stole, ojciec Hermańskiego Paweł i wnuczek jego, 18-letni Stanisław położyli się na łóżku, Antoni Hermański zaś odsunął doniczki i usiadł na parapecie otwartego okna. W czasie drzemki, pijany H. stracił równowagę, przechylił się i wypadł z 4-go piętra na ulicę.

Lekarz Pogotowia stwierdził pęknięcie czaszki, ranę tłuczoną lewego łuku brwiowego, krwiak z lewego ucha i nosa, oraz powikłane złamanie lewej nogi. Wkrótce po przewiezieniu do szpitala Dz. Jezus, Hermański zmarł.

Zaznaczyć należy, iż był on wdowcem i pozostawił 4-oro dzieci.

Napad nożowników na młodego chłopca

19-letni Edmund Gadymski, (Warszawa Madalińskiego 27), przechodząc w towarzystwie 2-ech kolegów, zaczepiony był na tejże ulicy przez kilku nieznanymi mężczyznami. Po ostrej wymianie słów i obelgach, nieznajomi rzucili się na Gadymskiego, zadając mu kilka ciosów nożem.

Na wszczęty przez kolegów alarm, napastnicy zbiegli. Bro-

żącego krwią Gadymskiego koledzy przewieźli do ambulatorium pogotowia prywatnego. Lekarz stwierdził dwie rany klute pleców i przebicie prawego przedramienia na wylot, z przecięciem arterii.

Po opatrunku, rannego w stanie ciężkim, przewieziono do szpitala Dz. Jezus.

Tło napadów — prawdopodobnie porachunki osobiste.

Wiadomości sportowe

POGRZEB... FIFA. PORTO ALEGRO. Donoszą z Rio de Janeiro, że studenci różnych wyższych uczelni urządzili symboliczny pogrzeb FIFA — Międzynarodowej Federacji Piłki Nożnej.

„Pogrzeb” ten stanowił miało protest przeciwko stronnictwu traktowanemu piłkarzy brazylijskich na niedawnych mistrzostwach świata.

Orszak „pogrzebowy” przeszedł przez główne ulice stolicy Brazylii, oklaskiwany entuzjastycznie przez mieszkańców.

ZWYCIĘSTWO SZCZERBINSKIEGO W BUENOS AIRES

BUENOS AIRES. W Buenos Aires odbył się turniej o mistrzostwo świata w r.b. w walce wolno-amerykańskiej.

W spotkaniu finałowym atleta polski, Karol Nowina z Szcherbińskiego zwyciężył swego przeciwnika po paru mi-

nutach walki. Finał zawodów zgromadził liczną publiczność i paszczyniony był obecnością ministra pełnomocnego R.P. dr. Kurlikowskiego.

DZIEŃ OLIMPIJSKI

AMSTERDAM. W obecności 55 tysięcy widzów odbył się w Amsterdamie tradycyjny „Dzień Olimpijski”. W rozegranym meczu piłkarskim drużyna Holandii pokonała reprezentację Indji Holenderskich 9:2 (5:2).

W zawodach lekkoatletycznych padły dwa rekordy krajowe, a mianowicie: 1500 m. — De Ruyter 4:04 min. oraz na 800 m. — Baumann 1:54,4 min. Z innych wyników na uwagę zasługują: 100 m. — Ossendarp 10,5 sek.

LONDYN. Angielski Związek Piłki Nożnej postanowił zaprosić do siebie reprezentację Norwegii na mecz międzypaństwowy, który rozegrany ma być w listopadzie lub grudniu r.b.

Chcieli okraść listonosza

Policjanci udaremniili zamach

Franciszek Kowal, (Warszawa Burakowska 29), listonosz pienieżny w urzędzie pocztowym „Warszawa 4”, wychodząc z urzędu rano, otrzymał 3.000 zł. dla wypłacenia adresatom.

W godzinach popołudniowych, przechodząc podchmielony, ul. Zamoyskiego, zatoczył się i upadł na wale kolejowym, wprost rzeźni. Zauważyła to łobuzeria miejscowa i osaczyła listonosza, zamierzając go okraść. Plany te pokrzyżowali będgący w obchodzie dwaj poli-

cjanci 15-go komis., Kryszka i Roliński. Pierwszy przeprowadził listonosza do komis., drugi zaś — zabrał jego torbę, wraz z pieniędzmi i doręczył ją dyżurnemu przodownikowi. Ten zawiadomił urząd pocztowy „Warszawa 4”, skąd delegowano urzędnika.

Po sprawdzeniu zawartości torby, w której znajdowało się 1.700 zł. gotówki, oraz pokwitowania z dokonanych wypłat, okazało się, że nic nie brakuje. Urzędnik zabrał torbę i przeprowadził Kowala do urzędu „Warszawa 4”, celem złożenia raportu kierownikowi.

Diabeł postrzelił... Anioła

Niezwykłe zajście w czasie wizyty

W Ursusie pod Warszawą, na terenie posesji Marii Markier

towej przyszedł do kolegi, 25-letni Stefan Anioł, robotnik (wieś Skorosze).

Wizyta Anioła nie podobala się administratorowi domu, Janowi Koczowi, który ma przezwisko „Diabeł”. Usiłował on wyrzucić Anioła z mieszkania. W czasie szarpania się „Diabeł” wystrzelił z rewolweru i trafił Anioła w lewą łopatkę. Pogotowie Ubezpieczalni Społecznej przewiozło rannego do szpitala Dz. Jezus.

Kocza, znanego z tego, że już niejednokrotnie używał broni palnej, policja zatrzymała.

Okradł dygnitarza a w rezultacie wpadł

Policja stołeczna aresztowała w dniu wczorajszym niebezpiecznego międzynarodowego złodzieja kolejowego, Aleksandra Hawryszko (Warszawa Wileńska 27), który udając podróżnego inżyniera, lub dyrektora fabryki, okradał w podstępny sposób towarzyszy podróży.

Ostatnio Hawryszko okradł w pociągu jednego z dygnitarzy państwowych, wyciągając mu portfel, zawierający poważną sumę w gotowiznie.

Złodzieja, który szykował się do nowej wyprawy, osadzono w więzieniu.

Pogrom w melinie

Policja znalazła bogate łupy

Do meliny złodziejskiej Anny Szymańskiej (Warszawa Ziemowita 17) wkroczyła w dniu wczorajszym policja, celem przeprowadzenia rewizji. Na melinie gościli trzej niezłapani osobnicy, którzy na widok policji usiłowali zbiec, zostali jednak zatrzymani. Byli to, jak się okazało, trzej zawodowi złodzieje mieszkaniowi: Władysław Zduński (Dworska 32), Edward Bagiński (Wołomin) i

Leon Maciejewski (Brzeska 9), wszyscy notowani i karani wielokrotnie.

Podczas rewizji znaleziono w melinie wielką walizę, pełną garderoby i bielizny, pochodzących z kradzieży. Złodzieje zamierzali właśnie przystąpić do podziału łupów, gdy niespodziewanie pojawienie się policji przeszkodziło im.

Całą bandę osadzono w więzieniu.

Zbiorowy ślub 60 par

CZERNIOWCE. W powiecie Bihor w Siedmiogrodzie w gminie Hasman odbył się zbiorowy ślub 60 par małżeńskich, dotąd żyjących bez ślubu kościelnego. Ceremonie kościelne odprawił biskup prawosławny Popowici, świadkami ślubu byli prefekt powiatu Florescu oraz jego małżonka.

Ślub wywołał zrozumiałą sensację w okolicy.

K. RYLSKI

TAJEMNICA CZARNEJ DAMY

SENSACYJNA POWIEŚĆ
WSPÓŁCZESNA OSNUTA NA
PRAWDZIWYCH ZDARZENIACH

Dyżurny przodownik w komisariacie odbiera tajemniczy telefon: jakiś głos woła o ratunek. W centrali telefonicznej udaje mu się stwierdzić, że jest połączony z mieszkaniem państwa Poradzkich, na Marszałkowskiej numer... Udaje się tam w towarzystwie trzech policjantów i po wyważeniu drzwi, spostrzegając w gabinecie na fotelu trupa starszego mężczyzny.

Po przybyciu prokuratora oraz inspektora Urzędu Śledczego stwierdzono, że zmarłym jest ziemianin Stanisław Zabluka z majątku Sosnowka.

Poszukiwania nie dały rezultatu. Pewnego dnia wyłowiono w nurtach Wisły topielca, która miała na sobie białinę z monogramem S. P. Pani Poradzka rozpoznała w nim swego męża.

Po pogrzebie, gdy Poradzka wróciła do domu, przyniósł listonosz list, wysłany przed dwoma dniami przez Poradzką z Mikułowa na Śląsk.

W liście swym donosi Poradzka, że została uwięzioną w jakimś domu na Śląsku — adresu sam nie zna.

Po otrzymaniu listu z Mikułowa udał się Puchala w towarzystwie szwagra Poradzkiego i kilku wywiadowców samolotem do Katowic.

Alle Poradzką już nie zastano, natomiast w pokoju o zakratowanym oknie leżał na podłodze chłopiec, który trwał w stanie dziwnego odrętwienia.

Pewnego dnia, gdy pani Poradzka bawiła z dziećmi w Zakopanem, niezwykła intrygantka zdołała zwać jej męża na bal karnawałowy w Reducie.

Poradzki przybył na bal maskowy do Reduty, gdzie zbliżyła się doń piękna młoda kobieta w masce diablicy. Po krótkiej rozmowie opuścili salę balową i udali się taksówką w stronę Wilanowa.

Po tygodniu Irys zaprosiła telefonicznie Poradzką do hotelu „Floryda”, gdzie oczekiwała go w swym pokoju.

Nazajutrz Poradzki naprzemiennie oczekiwał telefonu Irys. Udał się do hotelu, gdzie oświadczone mu, że mieszkała tu tylko jedną dobę, po czym wyjechała. Udał się więc do biura adresowego, gdzie podano mu, że Irena Podhorska mieszka na ulicy Koszykowej.

Seweryn Poradzki rozpoczął poszukiwania za tajemniczą damą: pewnego wieczora, gdy pociągiem pośpiesznym udał się do Lwowa — usłyszał w sąsiednim przedziale jakiś jęk. Wyszedł na korytarz, tu zobaczył tajemniczą Irys. Oświadczył, że już więcej nie opuści jej, na to zaproponowała mu, by razem wyskoczyli w biegu z wagonu.

Poradzki wyskoczył w ślad za Ireną z pociągu; konspiracyjnie przed nim wciąż swe mieszkanie, zawiozła go Irena z przewiazanymi (opaską) oczyma do swego palacu, gdzie wprowadziła go do jednego z pokoi. Tu odwiązała mu oczy i oświadczyła: „Muszę ci teraz wszystko wyjaśnić, ale czasu mam mało, bo oczekuje mnie wódz i bracia „Bractwa Białych”.

Po udzieleniu przez Poradzką zgody na wstąpienie do Bractwa Białych, wysłała Irena na kilka chwil i po powrocie wprowadziła Poradzką do czarnego pokoju, w którym zastał szereg mężczyzn, „braci”. Wśród nich rozpoznał jednego znajomego z Warszawy, przemysłowca. Wszyscy wdziali białe płaszcze i kaptury i do pokoju wszedł wódz w czarnej masce.

Wódz włożył na siebie płaszcz, po czym podał również płaszcz i kaptur Poradzkiemu i wskazał mu, jak ma składać przysięgę.

Poradzki złożył przysięgę, ale wnet po niej dowiedział się, że zajmuje miejsce po zamordowanym tej nocy w pośpiesznym pociągu Warszawy — Lwów Florianie Michorowski. Michorowski został zamordowany dlatego, że złamał daną przysięgę.

Seweryn Poradzki zadrżał na odgłos tych słów. Były one wypowiedziane tonem, który świadczył o bezwzględności, nieubłagalności... Jawną groźbą wodza osadziła go na miejscu. Jak odgłosy tysięcy dzwonów tak brzmiały w jego uszach słowa wodza:

— Już dziś brałeś udział w czynie Bractwa Białych...

Poradzki zamilkł, opuścił głowę. Nie pytał więcej o nic. Zrozumiał już wszystko. Przysięgł, stało się, nie wróci tego co zaszło...

A gdyby mu nawet pozostawiono możliwość wyboru, czyżby zechciał odejść i na zawsze zrezygnować z miłości cudnej, niezwyklej Ireny Podhorskiej?

Nie...

Zresztą, jeśli tak znakomite jednostki należą do Bractwa, zapewne wiedzą co czynią... Nikomu nie opowie o istnieniu tego klubu czy też zakonu i na tym koniec. A reszta nie obchodzi go wcale...

Ale powoli, z toku dalszych obrad stało się dla Poradzką jasnym, co łączy tych ludzi z sobą... Straszna prawda obnażyła się z całą okrutnością.

Dopiero teraz wyjaśnił sobie Poradzki źródło tylu strasznych, niesamowitych morderstw, które miały miejsce ostatnio w kraju i wobec których policja była zupełnie bezradna... Nie można było w żaden sposób wykryć sprawców...

Któż by mógł wpaść na myśl, że w takich morderstwach są zamieszane tak znane osobistości, jak doktor B., lub adwokat F., lub dyrektor Zet?

Tak, teraz zdawał sobie Poradzki już sprawę ze wszystkiego. Ta straszna świadomość wstrząsnęła nim do głębi.

Nie miał już jednak drogi odwrotu.

Był już teraz mimo woli członkiem klubu przestępców „Bractwo Białych”. Był związany przysięgą... A jeśli zechce się teraz wyswobodzić spod panowania Ireny Podhorskiej lub Hetmana „Hetmańskiego”, to tylko w taki sposób, jak Florian Michorowski... Znajdą go gdzieś z przekłutym sercem...

W taki oto sposób, wbrew swj woli został Poradzki na owym zebraniu współwinnym przestępstw klubu „Bractwo Białych”. Stał się dobrowolnym a zarazem zniewolonym sługą cudownej Ireny Podhorskiej...

I tak samo, jak inni członkowie klubu, tak też i Poradzki musiał teraz przygotować się do życia podwójnego.

W dzień był szanowanym powszechnie właścicielem wielkiego przedsiębiorstwa budowlanego. W nocy „białym kapturem”, uległym zupełnie rozkazom Hetmana-Hetmańskiego i Ireny Podhorskiej...

Bractwo białego kaptura istniało już od szeregu lat. Jego założycielem był właśnie inżynier i architekt Bazyli Hetman-Hetmański, syn Francuzki i Polaka.

Większość członków bractwa nie znała swego wodza, nie wiedzieli kim jest, jak się nazywa. Dlatego też zjawiał się na posiedzeniach klubu w masce.

Seweryn Poradzki był jednym z nielicznych, którzy mimo woli rozpoznali kim jest ten wódz. Głos jego i postać cała przypominały mu inżyniera, z którym nieraz zawierał umowy, ale nie był jeszcze przekonany, czy to jest właśnie on.

Irena i Hetmański dbali nade wszystko o to, by nikt nie dowiedział się, kim jest główny rozkazodawca. Tajemniczość zresztą nadaje wszystkiemu powagi, uroczystości, narzuca strach na otoczenie, na wahających się, na tych co mają słuchać i wykonywać rozkazy.

Tylko Irena Podhorska i kilku wybitniejszych członków miało swobodny dostęp do „wodza”. Z nimi rozmawiał bez maski na twarzy. Oni to mogli

obserwować, jak z jego podłużnej, bladej twarzy spoziera na otoczenie para wielkich, namiętnych oczu. Czy te wyrażały wolę władzy, rozkazodawstwa, nie znały żadnego hamulca...

Ludzie zaufania wodza byli to zwykli przestępcy...

Niektórych z nich poznał podczas swej bytności za granicą, przy rulecie, gdy przegrał swe ostatnie pieniądze, i do tego nie tylko własne, ale również i innych osób...

Był zrozpaczony i miał zamiar odebrać sobie życie.

Od tego kroku powstrzymało go dwóch młodszych, którzy w oczach jego poznali, z jakimi nosi się zamiarami. Byli to dwaj aferzyści, oszuści na wielką skalę, którzy w swym życiu nie zarobili jeszcze nigdy ani grosza...

Dali mu pieniądze, które pochodziły z różnych afer, kradzieży, handlu narkotykami... Podsunęli mu również plan stworzenia na modłę zagranicznych band bractwa białego kaptura. Nie zasnęła już wtedy troska o pieniądze, będzie mógł prowadzić najspokojniejsze życie i zaspakajać swe żądze i zachcianki...

Z początku „praca” szła opornie. Klub liczył kilku członków, którzy działali jak zwykli oszuści. Bazyli Hetman-Hetmański żył w wiecznym strachu przed wykryciem jego zbrodniczej roli...

A wtedy padł na genialny pomysł: przestępczy czyny powinni wykonywać ludzie z najlepszego towarzystwa. Tacy, na których nikt nie rzuci podejrzenia. Jak jednak można wciągnąć do tej bandy takich oto ludzi?

Bazyli Hetman-Hetmański wiedział, że osiągnąć swój cel może tylko przy pomocy kobiety, o niezwyklej urodzie. Długo szukał, przebierał aż w końcu spotkał Irenę...

Irena Podhorska była wtedy jeszcze młodą dziewczynką, która szukała pocieszenia po ciężkim ciosie, jaki otrzymała w swej pierwszej miłości. Tuż przed ślubem, gdy życie wydawało się jej najpiękniejszym — porzucił ją kochanek i ożenił się z inną kobietą... Uczynił to dla pieniędzy...

Irena paliła nienawiścią nie tylko do swego narzeczonego, ale do wszystkich mężczyzn na globie ziemskim... Bazyli Hetman-Hetmański zagrał na tych strunach. Była dla niego wymarzoną partnerką i stworzyli najbardziej dobraną zbrodniczą parę.

By zapomnieć o krzywdzie, jaką jej życie przyniosło, szukała silnych przeżyć.

Dzięki jej współpracy uzyskał Hetman-Hetmański grunt pod nogami. Wykorzystując swoje wdzięki i czar kobiety zdołała pozyskać dla bandy szereg znakomitych osób, które stały się narzędziem w rękach Bazylego... Gdy tylko uczynili pierwszy krok, który był trudny i złożyli przysięgę — „wódz” zdołał omoatać ich siecią swej zbrodniczej działalności. Droga powrotna była dla nich zamknięta... Musieli czynić to, co im przewódca nakazywali. Jedną z ostatnich ofiar Ireny Podhorskiej był właśnie Seweryn Poradzki. Banda szukała nowego człowieka, który stałby się powolnym narzędziem w ich ręku...

(Dalszy ciąg jutro)

LECH MUSZYŃSKI

COPYRIGHT BY BULL

DEMON TORU

PAMIĘTNIK KONIA WYŚCIGOWEGO

52.

— Dobrze — zaryczał Bill. — Powinienem być spodziewać się tego po tobie. Kto raz okpił współnika, ten i za drugim razem zrobi tak samo. Ale weź chamię, sobie i to na dodatek!.. To mówiąc z całych sił wałnął go pięścią w twarz. Człowiek upadł a kilku chłopców i stajennych nadbiegło i schwyciło Billa za ręce. Nie wiem, co się po tym z nim stało, ale opowiadał mi, że ten facet był kompanem Billa i Bill podstawił go jako fikcyjnego kupca po wyścigu sprzedażnym. Gdy jednak zobaczył, jak z łatwością biję faworyta o dziesięć długoci, postanowił kupić mnie rzeczywiście dla siebie, a nie, jak było

umówione, oddawać Billowi z powrotem.

W ten sposób dostałem nowe go właściciela. Myślę, że Bill i Joe nie mogli nic na to poradzić, bo mój obecny właściciel kupił mnie w zupełnie prawidłowy sposób, przyczyną wszystkiego było to, że Dan zgubił bat. Gdy by to się nie stało, dostałbym jeszcze parę razy i mój nowy „szef” nie byłby nigdy dowie dział się, co naprawdę jestem wart.

W mojej nowej stajni stało pięć koni. Gdy mnie myto i czyszczono jeden z nich zarządził mnie ze swego boksu. Obejrzałem się i zobaczyłem swego starego przyjaciela Trocadero. Ucieszyłem się strasznie z tego

nieoczekiwanego spotkania. Stał obok siebie, więc mogliśmy dowoli rozmawiać.

— Nie zagrzejiesz długo miejsca w tej stajni — powiedział. — Od nas konie odchodzą przychodzą bez przerwy!..

Trocadero objaśnił mi, że mój nowy właściciel nazywa się Walter Iks, dodając:

— Dopóki będziesz wygrał — dodał — będzie cię trzymał u siebie. Po pierwszej jednak porażce, zapisze cię do gośnitwy sprzedażnej i pozbędzie się ciebie z miejsca. Twierdzi on podobno, że tylko głupcy tracą pieniądze na trenowanie koni. O wiele prościej jest pozbywać się ich, gdy tracą formę. Mnie już dwa razy chciał sprzedać.

Panny Jadzi nie widział już Trocadero oddawna. Podobno licytowano jej dobytek w Wielkich Łakach. Sprzedano prawie wszystkie konie i zostało tylko kilka starych klaczy i źrebiąt. Od czasu rozstania się z panną Jadzią Trocadero zmienił już dwadzieścia razy właściciela. Za

pytałem go o swoją matkę i z radością dowiedziałem się, że pozostała ona w Wielkich Łakach. Panna Jadzia spodziewała się widocznie, że da ona jej drugiego takiego żrebca, jak ja. Pocieszyło mnie to trochę.

Mój nowy właściciel parę razy dał mi forsonny galop, a po tym puścił mnie do wyścigu na 2200 metrów. Dłokej nie znalazłem zupełnie i jechałem dorównywał zupełnie Danowi. Za gapił się na starcie, i dopuścił do tego, że aż dwukrotnie zostałem potrącony w dystansie. Mimo to na prostej byliśmy już na trzecim miejscu.

Wygrałbym z pewnością tak że i ten wyścig, gdyby chłopiec nie zaczął mnie bić, zupełnie zresztą bez powodu. Prawdopodobnie Bill nie zdradził swemu kompanowi tajemnicy, że nie znoszę razów. Przyszliśmy bez miejsca, i Iks zachodził w głowę, co mi się mogło stać.

— Nic nie rozumiem — mówił do chłopca. Cemu Bill tak wierzył w tego konia? Gdyby

mi od razu powiedział, co to za skaka, nie byłbym się upierał, i oddał ją jemu.

Wygadywał jeszcze długo na Billa i na mnie, ale od razu ustąpił bo przed stajnię podjechał jakiś samochód. Walter skinął na stajennego.

— Studs, zobacz no, kto to tam do nas zawitał. Czy to nie Ponderlane? Tak, to on, i nawet stary Dickenson mu towarzyszy. Czego oni u licha, tu szukają?..

ROZDZIAŁ 48

Walter Iks wyszedł na spotkanie nieoczekiwanych gości i po chwili wszyscy weszli do stajni i Iks kazał chłopcu zdjąć ze mnie derkę. Jeden z nieznanomych wziął mnie za nogę. Był to wysoki mężczyzna o siwych włosach i twarzy poranej zmarszczkami.

— Noga nie grzeje — powiedział. Koń jest zupełnie zdrow i powinien dobrze znieść drogę.

(Dalszy ciąg jutro)

JUŻ, JUŻ SIĘ ROBI

tam, gdzie nic się nie dzieje

Akcja zwalczająca niechlujstwo i szpetotę ulic i podwórek kieleckich, zapoczątkowana przez władze administracyjne i prowadzona w Kielcach w tempie in-

tensywnym, zaczyna dawać rezultaty.

Z ulic kieleckich znikają obok, walące się parka-

ny. Frontony domów doprowadza się do przyzwoitego wyglądu. Jezdnie i chodniki utrzymane są we względnej

czystości, aczkolwiek ich stan sanitarny, jak również stan sanitarny podwórek, przedstawia jeszcze wiele

do życzenia.

W związku z tą akcją, tak zbawienną dla Kielc na leży zwrócić uwagę, że w wielu wypadkach porządki i remonty przeprowadza się prowizorycznie, dla oka władz kontrolnych.

Właściciele niektórych nieruchomości uchylają się od wykonania zarządzeń władz w ten prosty sposób, że przeprowadzają ład powierzchowny tylko, obliczony na sezon i widoczny od frontu

Niektórzy znów rozpoczynają roboty porządkowe w takim tempie, jakie gwarantuje ich ukończenie w ciągu kilkunastu lat. To rozpoczęcie robót stanowi jedynie ochronę przed karami za niezastosowanie się do rozporządzeń czynników miarodajnych, czuwających nad doprowadzeniem miasta do możliwie przyzwoitego wyglądu.

Na uwagi ze strony komisji właściciel posesji tłumaczy, że „już się robi” i pokazuje nieco przygotowanego wapna, gruzu i desek przy których kręci się dozorca domu na znak, że „robi się” tam, gdzie właściwie nic nie zamierza się robić.

Jeżeli będziemy tolerować nadal system tandety to pozwolimy, aby cała akcja porządkowa spaliła na panewce. Jeżeli damy się brać na kawał systemu „już się robi” będzie to fatalny przykład do naśladowania dla innych poczucie bezkarności dla spryciarzy.

Komisje badające stan robót inwestycyjnych w Kielcach winny zapoznawać się dokładnie nie tylko ze stanem tych robót, ale i ze sposobem ich wykonania.

Kina kieleckie:

Czwartak Halka

Palace: Prawo do szczęścia

WF. i PW. Borneo

Casino: Astrolog

Operetka w Kielcach

Dziś o godz. 8.15 w Teatrze Domu W. F. i P. W. zespół artystów warszawskich wystawia melodyjną pełną wery i temperamentu operetkę „Orłów”

B A R i RESTAURACJA BRISTOL

Kielce, Sienkiewicza 21 tel. 12-19

Zaprasza dziś na specjalne dania barowe

Grzyby w śmietanie	60 gr.
Cielęca dusz. z grzybami	50 „
Wieprzowinka a la Straganow	50 gr.
Zraz wieprzowy po myśliwsku	50 „
Kiełbasa sos cebulowy	40 gr.
Bielos staropolski	30 „

Ceny niezmienione od 1935 r.

Odbiorniki ścielowe i grzejniki elektryczne, żelazka, łabryki, Kuchenki, grzałki do rurki, poduszki i inne do nabycia na dogodnych warunkach

w Radomskim T-wie
ELEKTRYCZNYM
Spółka Akc. w Radomiu
ulica Traugutta Nr 53

1000 osób odznaczonych na terenie wojew. kieleckiego

Pod przewodnictwem wojewody kieleckiego dr. Dziadosza odbyła się odprawa starostów i prezydentów miast z terenu województwa kieleckiego przedmiotem której były sprawy porządkowo-sanitarne, plan dalszej akcji podniesienia estetycznego wyglądu osiedli, zasada trwałego nadzoru i utrzymania osiągniętych rezultatów, oraz wytyczne, co do opinowania wniosków odznaczonych dla osób, które położyły zasługi około podniesienia kultury osiedli, domów i mieszkań.

Uczestnicy odprawy udali się wraz z p. wojewodą, autokarem na objazd powiatów i miast.

W czasie podróży p. wojewoda instruował starostów i prezydentów o racjonalnym sposobie podniesienia tak wyglądu estetycznego, jak i stanu sanitarnego miast i osiedli, a to w myśl wytycznych pana premiera.

Z terenu województwa kieleckiego odznaczenia otrzyma

1000 osób. Tak poważna ilość odznażeń stanowi wyraz bardzo dużego uznania i wyróżnienia przez pana Premiera i Rządu dla obywateli wojew.

Uroczystości kośc. w Kielcach

z udziałem Nuncjusza Stolicy Apostolskiej

Z powodu złego stanu zdrowia ks. arcybiskupa Nowodworskiego, zamierzony termin i miejsce konsekracji J. Eksc. ks. bisk. dr. Czesława Kaczmarka uległy zmianie.

Konsekracja odbędzie się w Kielcach w dniu 4 wrze-

śnia. Konsekratorem będzie arcybiskup Filip Cortesi, nuncjusz apostolski w Warszawie.

Ks. biskup Kaczmarek przybędzie do Kielc 3 września w godzinach przedpołudniowych. Tegoż dnia popołudniu przybędzie również do Kielc J. E. Nuncjusz Apostolski.

Złóż ofiarę na F. O. N.

Browar St. Dłużewskiego

Dotychczas przyzwyczailiśmy się uważać, że smakuje nam tylko piwo pochodzące z wielkich browarów, które ogólnie są znane w całym kraju i umiały zdobyć sobie należyte uznanie.

Nie będziemy przeczyć, że piwo z tych browarów jest istotnie wysokiego gatunku. Niemniej należy przyznać, że niektóre mniejsze browary produkują obecnie piwa nie ustępujące absolutnie w wartości i smaku renomowanym piwom wielkich browarów.

Chodzi nam w tej chwili o browar St. Dłużewskiego w Kielcach, który z roku na rok udoskonala swą produkcję stając w rzędzie producentów pełnowartościowego piwa, tego właśnie, jakie najbardziej nam smakuje.

Obecnie browar St. Dłużewskiego podniósł swą produkcję o 100 procent, osiągając szerokie rynki zbytu i dzięki wysokiej jakości swej produkcji zdobył sobie należne uznanie ze strony prawdziwych znawców.

Piwa jasne o kolorze słomki, piwo ciemne słodowe browaru St. Dłużewskiego wytrzymują śmiało każdą konkurencję.

Kupon ulgowy „K. Expressu Codz.”

okazicielowi kasa wyda bilet ulgowy w cenie 75 gr. na wszystkie miejsca w „CZwartaku”.

Drobne ogłoszenia

Poważna Polska Instytucja handlowa zaangażuje zdolne panie. Zarobek wysoki, zapewniony. Zgłoszenia osobiste z dokumentami, ul. Sobieskiego 5 (przed Stadionem) w czwartek od 16—18.

Bufetowa

potrzebna do restauracji. Zgłoszenia: Kielce Sienkiewicza 31.

Kupon „K. Expressu Codziennego”

upoważnia do otrzymania ulgowego biletu w cenie 75 gr. do kina „Casino” na wszystkie miejsca z wyjątkiem łóż.

Ze sportu

KSZO. (Ostrowiec) — KS. „Granat”

Dziś w środę dnia 29 czerwca na boisku WKS, rozegrane zostaną zawody piłki nożnej o mistrzostwo klasy „A” Podokręgu Kieleckiego pomiędzy K.S. Związków Ostrowieckich z Ostrowca a K. S. „Granat” z Kielc. Początek punktualnie i bez względu na pogodę o godzinie 17-ej.

KS. „Absolwent” — KS. „Granat”

Przedmeczem wyżej wymienionych zawodów będzie mecz juniorów pomiędzy „Absolwentem” a „Granatem”. Rozpoczęcie przedmecz o godz. 15.

„TERRALIT”

Kielecka fabryka WYPRAW SZLACHETNYCH i SZTUCZNEGO KAMIENIA

Biuro: Kielce, Niepodległości 41, telefon 11-18. Skrz. poczt. 329.

Warszawa, ul. Marszałkowska 15a/17.

Katowice, Plac Miarki 7.

Kupon „K. Expressu Codziennego”

upoważnia do otrzymania w kasie kina „Palace” w Kielcach biletu w cenie 75 gr. na wszystkie miejsca

Prenumerata miesięczna „Kieleckiego Expressu Codziennego” łącznie z odnoszeniem do domu lub przesyłką pocztową w całym kraju 2 zł. 50 gr. Ceny ogłoszeń: Za 1 wiersz milimetry w 1 kolumnie w tekście 40 gr., za tekst 20 gr. Ogłoszenia drobne 10 gr. za słowo. Ogłoszenia matrymonialne w dziale „drobnych” 20 gr. za słowo. Komunikaty i wzmianki 1 zł. od wiersza. Komunikatów bezpłatnych nie ma. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.